

והאמת נעדרת

אנחנו קבוצת אברכים מאחד הכוללים החשובים ללימוד הלכה למעשה פעיה"ק ירושת"ו, אשר זה קרוב לשלוש שנים התעסקנו רבות – מעט במסגרת הכולל והרבה מחוץ למסגרת – בבירור השאלות והבעיות שבשימוש במקרים בשבת, לצד הפתרונות הקיימים והדיעות השונות בענין.

במשך תקופה זו עברנו על כל החומר ההלכתי הקיים בנושא זה, כולל כל הפרסומים והחברות שהופיעו בשנים האחרונות. ניהלנו בירורים מעמיקים עם כל הצדדים הקשורים לענין, באמצעות פגישות, שיחות טלפון ארוכות והתכתבויות ממושכות. נפגשנו עם הרבה רבנים ומוצי"ם (ובניהם כאלה שחתמו בשעתו על כרחים שונים בנושאים אלו, והודו בפנינו כי עד עתה אינם יודעים על מה ולמה חתמו) מצד אחד, טכנאים ומהנדסים מצד שני, וביררנו ככל היכולת, עד כמה שידינו מגעת, את כל הצדדים ההלכתיים, הטכניים, ובמיוחד המציאותיים.

במהלך הבירורים הרבים שהשקענו בענין הזדמן לנו לא אחת לפגוש אברכים נוספים, ממקומות שונים ומחוגים שונים, שהוטרו כמונו בבקשת האמת לאמיתה סביב כל הפרסומים הרעשניים, ועסקו גם הם בנושאים אלו, אם במעט ואם בהרבה. מתוך אותן פגישות והחלפת דיעות עם עשרות רבות של אברכים שכאלה, גילינו כי רובם ככולם הגיעו לתובנות דומות לשלנו.

בקשנו פעמים רבות מראשי המכון הטכנולוגי לפרסם ברבים את תגובתם לכל מסע ההשמצות המתנהל נגדם ולהזים את כל הטענות המופצות. אך הם ממלאים פיהם מים ומסרבים להגיב על כך בפרהסיה, בטענה כי זו הדרך הנקוטה בידיהם זה עשרות שנים, שלא לתקוף שום גוף ולא להגיב להשמצות משום כיוון, ורק הסכימו תמיד להשיב לנו על שאלותינו הספציפיות.

מאחר שאנו סבורים כי יש חשיבות עליונה לכך שהציבור יהיה מודע לאמת, כפי שהתבררה לנו בבירור גמור, החלטנו על דעת עצמנו להיות להם לפה, ולהביא את מסקנותינו בפני הרבנים מורי ההוראה ויושבי על מדין, ואנו עושים זאת בכל הדרת הכבוד ומתוך כובד ראש ותחושת אחריות ושליחות.

המסקנה החד משמעית של כולנו – לצערנו הגדול ולבושתנו הרבה – היא כי מדובר בקבוצת אנשים ששמה להם למטרה לשווק התקן שבת מסויים, שהשקיעו בו הון תועפות, וכל האמצעים כשרים בעיניהם להשגת מטרה זו, כולל חצאי אמיתות במקרה הטוב, והפרחת נתונים שגויים ולא נכונים לצד סילופים מכוונים במקרה הגרוע יותר, לצד השמצות והכפשות זולות חסרי כל בסיס.

את ההגדרה הקולעת ביותר שמענו מאחד מחשובי הרבנים בב"ב (ששמו חתום על אחד הכרחים...). הוא הסמיך לכך את אמרתו של הגר"ח מברסק, שהתבטא פעם ביחס ל"שאלותיהם" ו"קושיותיהם" של חבר משכילים אפיקורסים, כי הוא יודע להשיב לענות תשובות ותירוצים לשאלות וקושיות, אך אינו יודע להשיב תירוצים על תירוצים. קושיותיהם האפיקורסיות של הללו – אמר הגר"ח – אינן קושיות כלל, אלא הן אך ורק תירוצים בעלמא, תירוציהם לתאוותיהם השפלות והליכתם אחר שרירות לבם, ועל תירוצים אינני יכול להשיב...

כך במקרה שלנו – סיים אותו רב חשוב שליט"א – מדובר בחבורת אנשים, שהשקיעו הון רב בפיתוח כרטיס מסויים, מתוך מחשבה שיוכלו לשווק אותו ולמוכרו בזמן קצר. כנראה שלמרות כל הפרסומים הרעשניים, הכרחים השונים החחרים ונשנים, הכינוסים המקומיים, וכל מסע הפרסום האגרסיבי התקשורתי (שמומן ע"י איל ההון ד. ג. במאות אלפי ₪) המוצר לא נמכר כפי שקיוו. לפיכך הם רואים צורך ונאלצים להצדיק את קיומם ואת מכירותיהם, באמצעות השמצות והכפשות, בשקרים ובדותות, על התקני שבת אחרים. אין אלו אלא תירוצים בעלמא ולא קושיות. על תירוצים קשה מאד לענות...

מלבד זאת, גם אם יש דיעות חלוקות בנקודות שונות, כדרכה של תורה, כיצד ניתן לבטל במחי את הדיעה האחרת? כיצד ניתן לצאת חוצץ בהתקפות חסרי שחר כנגד מכון רב פעלים ועתיר זכויות? וכיצד ניתן להתעלם לגמרי מדעתו של גאון נודע ומפורסם העומד בראשו, אשר כבר איתמחי גברא ואיתמחי קמיעא זה עשרות בשנים בנושאי הלכה וטכנולוגיה, ואשר גדולי הפוסקים בדור האחרון סמכו עליהם את ידיהם כידוע.

בתחילת הדרך פורסם בפרסומיהם כי התקני השבת של המכון הטכנולוגי אינם פותרים את כל הבעיות הקיימות, וכי בעיות חמורות נותרות כביכול גם לאחר המעבר למצב "שבת". כך נכתב שם כי ההתקנים הללו אינם פותרים את בעיית ההפשרה, או כי עדיין קיים בהם מנגנון ספירת פתיחות דלת, ועוד טענות כאלו ואחרות. לאחר שרבים וטובים הוכיחו להם באותות ובמופתים "שחור על גבי לבן" כי אין כל שחר לטענות אלו, ושאינן בהם אפילו גרגיר אחד של אמת, נאלצו לסגת מטענות אלו ושוב אינם חוזרים עליהן.

במקביל, פרסמו בכל דרך אפשרית, בכתב ובע"פ, כי בדיקות שנערכו ע"י טכנאי מקררים מטעמם רש"מ העלו נתונים אחרים ממה שמפרסמים אנשי המכון הטכנולוגי, ואשר לפיהם התקני השבת שלהם אינם פועלים בדרך שהם מציגים, ואין בהם פתרון מושלם, שכן אף שיש בהם "אילוץ ניתוק" אין בהם "אילוץ הפעלה", ועוד טענות כאלו ואחרות. והכל כמובן מבלי לברר תחילה כלום עם אנשי המכון הטכנולוגי ומהנדסיו. רק לאחר שאחד מחשובי רבני מודיעין עילית נכנס לעובי הקורה, והפנה את אותו טכנאי אל ת"ח חשוב המתמצא בעניינים אלו שישמע את כל הצדדים ויכריע בזה, התקבלה לבסוף תגובת המכון הטכנולוגי, שהשיבו בצורה ברורה ומשכנעת, והסבירו באר היטב מפני מה הבדיקות שערך הנ"ל לא היו נכונות ואין להן כל ערך וכל משמעות. בעקבות כך נדם קולו של אותו טכנאי והוא נעלם ונאלץ לחלוטין, ושוב לא שמעו ממנו. וי"א כי בשל כך הוא גם ניתק מאז כל קשר עם "משמרת השבת".

בסופם של הנסיונות הנואלים, החוזרים ונשנים, להכפיש ולבדות דברים שלא היו ולא נבראו, באו והעמידו את כל הטענות על אחת, והוא מה שמכונה בפיהם "רישומים דיגיטליים".

גם בנוגע לכך הרי בתחילה היתה המשמעות הברורה מתוך כל פרסומיהם כי יש בכך איסור גמור דאורייתא מצד מלאכת כותב או רושם, וכך היו משיבים בפירוש בע"פ – ללא כל הסתייגות – לכל השואלים בטלפון. הם פרסמו גם שכך סבר מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל (כמובן לאור הנתונים המוטעים והמטעים שהציגו בפניו). כל הנסיונות שנעשו ע"י תלמידי חכמים רבים וסתם אברכים מן השורה – וביניהם כותבי מנשר זה ששמעו זאת מפיהם פעמים רבות – לפקפק בהנחה זה וערער מעט את בטחונם בה נתקלו בחומה בצורה של התנגדות עיקשת, כאילו בא המערער לעקור כביכול רח"ל אחת ממלאכות שבת ולחלוק על דעת רבותינו (לדבריהם).

בחדש מנ"א האחרון פורסמה בראש חוצות חוברת "על משמר השבת" מטעם המכון הטכנולוגי, שם הוסברה בשפה ברורה ונעימה משמעותן האמיתית של תנודות המתח החשמלי, המכונות "רישומים דיגיטליים", ואופן פעולתן, אשר כל קשר בינן לבין מלאכת כותב ורושם הוא מקרי לחלוטין, ונוצר אך ורק בעקבות השם והכינוי שהדביקו להן, בעוד שהקשר ביניהן הוא בדיוק כמו הקשר שבין "רישומים דיגיטליים" לבין מלאכת קוצר או מלאכת בורר (שגם היא הזכרה על ידם באחד הכינוסים כמשל בהקשר לכך....).

(יצוין, בדרך אגב, כי אמנם היו לנו מספר השגות על תוכן החוברת הנ"ל, ואף ניהלנו עם רבני המכון הטכנולוגי מספר ויכוחים ענייניים, בכתב ובע"פ, כדרכה של תורה, על כמה מן ההגדרות ההלכתיות המופיעות בחוברת, שאיננו מסכימים עמן. אך למרות זאת בסופו של דבר "משנה לא זזה ממקומה" ומסקנתנו הברורה היא כי אכן התקני השבת שלהם מהודרים מכל בחינה ללא שום פקפוק, וכפי שגם הסכימו עמנו עשרות רבנים, גדולי תורה ומורי הוראה, אשר הצגנו את הדברים בפניהם)

כיום, נאלצים גם המערערים בעל כורחם להודות בפה מלא בפרסומיהם, כי אין ל"רישומים" האמורים ולמלאכת כותב ולא כלום, ובפשטות אין להם קשר גם למלאכת רושם. ולא זו בלבד, אלא שהם כועסים כיום על כל מי שמנסה להזכיר להם שכך הם ניסו להוליך שולל את הציבור בעבר הלא רחוק, כאילו שמנסים להעליל עליהם עלילות שווא...

יחד עם זאת, הם חלוקים עדיין בינם לבין עצמם, ולא הצליחו לגבש לעצמם דעה אחידה, אם מדובר באיסור דאורייתא או רק באיסור דרבנן, ולאזה מלאכה יש לשייך זאת, כפי שהדבר בא לידי ביטוי גם בפרסומיהם התכופים, ואכמ"ל.

נוסף על כך, בעבר הם לא היו מוכנים בשום פנים ואופן שיש הבדל בין "רישומים דיגיטליים" שיש להם תוצאות ומשמעות לבין "רישומים דיגיטליים" חסרי כל משמעות, ועמדו בתוקף רב על דעתם כי עצם ה"רישומים" יש בהם איסור תורה, וחייבים עליהם סקילה, כרת וחטאת, בכל ענין ובכל מצב, עד שפורסמה החוברת האמורה מטעם המכון הטכנולוגי, שבה הוסבר היטב כי מדובר בתנודות של מתח חשמלי, שאין בהם תוספת זרם ואינם נשמרים ונאגרים בזכרון, ולפיכך כשאין בהם שום תועלת ותוצאות מעשיות והם חסרי כל משמעות בודאי שאין שום איסור כלל.

וראו זה פלא, לאחרונה ממש החלו גם בפרסומים הרשמיים של "משמרת השבת" להודות בקול ענות חולשה, כי כל השאלות ההלכתיות הכרוכות ב"רישומים הדיגיטליים" הם אך ורק כאשר יש להם משמעות ותוצאות כלשהם, אבל כשהם חסרי משמעות ואין בהם שום תועלת אינם כלום ומותרים לכתחילה.

אך כידוע "שערי תירוצים לא ננעלו", והם ממשיכים חדשים לבקרים להמציא תירוצים חדשים שיצדיקו את קיומם. זו הסיבה שאנו נתקלים דבר יום ביומו בטענות שונות ומשונות ובהמצאות חדשות, כשכל יום כמעט משתנה המסר ומונפקים תירוצים חדשים. ומה נעשה אחר שכבר יסד לנו הגר"ח מבריסק כי על תירוצים קשה לענות תירוצים...

זה עתה, לאחר שכנראה מסע ההפחדה של ה"רישומים הדיגיטליים" מיצה את עצמו, פורסם על ה"גילוי הסנסציוני" שהתגלה ב"ממלכת ירדן", בדבר נורית לד שנדלקת בכרטיס הפיקוד של המקררים עם התקני השבת של המכון הטכנולוגי בכל פתיחת דלת.

מובן מאליו, כי כל בר דעת גיחך מיד על ה"גילוי המרעיש" שיובא מ"ממלכת ירדן"....

בתוך הפרסום הודגש כי מדובר בנורית "אינפרא אדום", כשרוח הדברים היא להתריע כביכול ב"מילים מפוצצות" אלו על הפעלה חשמלית מפחידה, בלתי ידועה, בסדר גודל לפחות של פרוח'קטור אימתני רב עוצמה, בתאורה מיוחדת במינה הנקראת "אינפרא אדום", בעוד שבורותם של הכותבים זועקת לעין (או שהם מזלזלים כל כך באינטלגנציה של הקוראים ומחשיבים אותם לבורים ושוטים), שכן כל בר בי רב יודע שאינפרא אדום הם קרני אור שאינם נראים כלל לעין אנושית.

למרות כל הגיחוך הבולט שבידיעה זו, פנינו כדרכנו לבירור הענין לאשורו אצל כל הצדדים, והתברר לנו כי מדובר במספר קטן של דגמים מתוצרת חב' "שארפ", שבכרטיס הפיקוד שלהם קיימת נקודת זעירה ביותר, אשר בפתיחת דלת מקרינה קרן אינפרא אדום (שכאמור אינה נראית כלל לעין אנושית). במצב "חול" תפקידה של הקרן להתריע על פתיחת הדלת וכל הפקודות שבעקבותיה, ואילו במצב "שבת" אין לה כל משמעות כלל.

לשבחו של טכנאי "משמרת השבת" רי"ה (אשר לאורך כל הדרך נוכחנו במקצועיותו לצד השתדלותו שלא לשנות מן האמת, דבר שבולט מאד בהשוואה לחבריו האחרים) יאמר, כי הוא הגיב מיד לשואלים, כי קרן זו אינה שונה במאום מיתר ה"רישומים הדיגיטליים", ואם אין צורך לחשוש להם אין צורך להבהל גם ממנה. לעומת זאת, מאחד מגדולי וחשובי הרבנים המפורסמים בב"ב שמענו כי לדעתו נידון זה זניח אפילו יותר מנידון ה"רישומים הדיגיטליים".

אגב, כשפנינו ל"משמרת השבת" ושאלנו אם ניתן לפתור זאת באמצעות נעילת מפסקי הדלת (דבר שהם ממליצים בפרסומיהם לעשות בכל מקרה, כולל עם ההתקנים שלהם), לא קיבלנו תשובה ברורה (למרות שהתשובה ברורה ופשוטה ללא כל ספק) וניסו להתחמק מאתנו ולדחות אותנו בקש. וכי איך יוותרו במחי יד על "תירוץ" מרעיש כ"כ שיובא מ"ממלכת ירדן"?

המעניין ביותר הוא, כי למרות "מומחיותם" בהנפקת תירוצים, מן הגורן ומן היקב, ולשם כך אינם בוחלים בשום דרך כידוע, הרי שעל שתי שאלות קשות המהדהדות בחלל האויר אינם מסוגלים לספק אפי' בדל של תשובה נכונה ואמיתית:

השאלה הראשונה: התברר בבירור גמור מפי מומחים, וכן הודה בפירוש טכנאי המקררים שלהם לשעבר ש.מ. וגם הם עצמם נאלצו בסופו של דבר להודות בכך בפנינו בחצי פה ובשפה רפה, כי התקן השבת של "משמרת השבת" אינו מנטרל כלל את חיישן ההפשרה של המקרר, אשר ממשיך לפעול בשבת כבחול ממש. למרות שעל עצם הפעלת גוף החימום של ההפשרה מסתמא אין כל השפעה (שכן המנוע פועל בהתקן זה לפי זמנים קבועים, וממילא גם ההפשרה התלויה בשעות מנוע תופעל רק בזמנים קבועים), אבל בכל זאת כתוצאה מאי ניטרול החיישן הוא קולט מידית כל אויר לח שמחזרם למקרר כתוצאה מפתיחת הדלת, והדבר יביא להארכת זמן פעולת ההפשרה לכשתחל לפעול. במילים אחרות (בשפת "משמרת השבת"): כל פתיחת דלת גורמת מידית ל"רישומים דיגיטליים" בכרטיס, דרך חיישן ההפשרה, שיש להם משמעות ויהיה בהם תועלת בהארכת זמן פעולת ההפשרה.

כאמור, למרות שמתחילה ניסו להכחיש ולטשטש זאת בכל דרך (ויש מביניהם שממשיכים בכך עד עתה), הרי שבעקבות גל פניות ושאלות שהציף אותם, נאלצו לבסוף להודות בכך, ובמקביל לתרוץ זאת בשלל תירוצים שונים ומגוחכים. כל פונה שומע מהם תירוץ מבולבל אחר, שכל אחד תמוה יותר מחבירו, החל מן התירוץ שמן הנמנע היה לעקוף את החיישן הזה, דרך התירוץ כי הוא ממוקם במקום שונה מיתר החיישנים, ועד לתירוץ כי מדובר בתוצאה של הארכת פעולת ההפשרה ולא בהשפעה על התחלת פעולתו, ועוד תירוצים שונים ומגוונים מן הסוג הזה.

והזעקה מתבקשת מאליה – לשיטתם – והיא זועקת עד לשמים, שומו שמים! להיכן נעלמו כל איסורי הסקילה, הכרת והחטאת, שב"רישומים דיגיטליים" אלו? ומדוע הם מסתירים מידע זה מהציבור הרחב ומכשילים אותו בידעין?

השאלה השניה: זה מכבר התפרסם ע"י מהנדסי המכון הטכנולוגי, כי המציאות הברורה והמוכחת היא שכל פתיחת דלת של מקרר (אפי' עם התקן שבת מכל סוג שהוא, כולל התקני "משמרת השבת") בעת שהמנוע פועל גורמת מידית להגברת הזרם במנוע, ומדובר בפעולה שהיא פס"ר דניח"ל ללא כל ספק – ואיך לא חוששים לכך כל אלה שמפרסמים השכם והערב בראש כל חוצות כי הזרמת זרם אסורה מדאורייתא?